

Гошовська В. В.

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри фінансів, обліку і аудиту
Національного транспортного університету*

Масалітіна В. В.

*кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри фінансів, обліку і аудиту
Національного транспортного університету*

Наконечна С. А.

*старший викладач кафедри фінансів, обліку і аудиту
Національного транспортного університету*

Hoshovska Valentyna

*PhD (Economics), Associate Professor,
Senior Lecturer at Department of Finance, Accounting and Auditing
National Transport University*

Masalitina Viktoriia

*PhD (Economics), Associate Professor,
Senior Lecturer at Department of Finance, Accounting and Auditing
National Transport University*

Nakonechna Svitlana

*Senior Instructor at Department of Finance,
Accounting and Auditing
National Transport University*

ВИЗНАННЯ ВИТРАТ ТА ЇХ АУДИТ ПРИ СПРОЩЕНІЙ СИСТЕМІ ОПОДАТКУВАННЯ

Анотація. У статті пропонується поглиблення методичних підходів до визнання витрат та їх аудит при спрощеній системі оподаткування, обліку та звітності. У статті розкрито сутність спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності, особливості її реалізації та вимоги до фізичних осіб-підприємців та юридичних осіб, яким дозволено застосовувати спрощену систему оподаткування, обліку та звітності за чинним законодавством (станом на серпень 2021 р.). Установлено, що платники єдиного податку першої, другої та третьої групи (за умови несплати податку на додану вартість) не визнають витрати та не здійснюють їх облік. Поглиблено методичні підходи до визнання витрат фізичними особами-підприємцями (за умови сплати податку на додану вартість) та юридичними особами під час застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності. Розроблено елементи програми аудиторської перевірки витрат при спрощеній системі оподаткування, обліку та звітності.

Ключові слова: витрати, визнання витрат, облік витрат, аудит витрат, спрощена система оподаткування, облік та звітності.

Вступ та постановка проблеми. Спрощену систему оподаткування, обліку та звітності слід вважати ефективним інструментом стимулювання розвитку малого підприємництва та забезпечення достатнього рівня ділової активності у державі. Спрощену систему оподаткування, обліку та звітності успішно застосовують у економічно розвинутих країнах (наприклад, Einnahmen Überschuss Rechnung або EÜR у Німеччині), поширення вона набула і в Україні (станом на 09.08.2021 р. спрощену систему оподаткування, обліку та звітності застосовували 208,5 тис. платників єдиного податку за I групою, 592,5 тис. – за II групою, 656,1 тис. – III групою, 0,3 тис. – IV групою) [1]. Тому актуальним з наукової та практичної позиції є дослідження різних аспектів організації та реалізації бухгалтерського обліку, аудиту для суб'єктів господарювання, що обрали спрощену систему оподаткування, обліку та звітності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням обліку та аудиту при спрощеній системі оподаткування займалися такі вчені, як: І. Белова [2], Т. Гоголь [3; 4], В. Кузьома [5], Л. Олійник та С. Піріжок [6], Ю. Скорнякова [7], Н. Хоча [8] та інші. Проте більшість дослідників акцентують увагу на організації обліку загалом,

визнанні та обліку доходів, оскільки саме доходи є визначальними для застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності.

Метою роботи є поглиблення методичних підходів до визнання витрат та їх аудиту при спрощеній системі оподаткування, обліку та звітності.

Результати дослідження. Дослідження визнання витрат та їх аудиту при спрощеній системі оподаткування, обліку та звітності, на нашу думку, передбачає з'ясування сутності та особливостей реалізації вихідної тріади категорій: «спрощена система оподаткування, обліку та звітності», «витрати», «аудит». Таким чином, у логічній послідовності доцільно з'ясувати сутність та порядок застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності, в тому числі до обліку витрат за групами платників єдиного податку.

Спрощена система оподаткування, обліку та звітності – особливий механізм справляння податків і зборів, що встановлює заміну сплати окремих податків і зборів на сплату єдиного податку з одночасним веденням спрощеного обліку та звітності. Водночас серед недоліків впровадження реформи спрощеного оподаткування С.Є. Піріжок та Л.Г. Олійник визначають мож-

ливі надмірні витрати на облік видатків, що може стати негативним фактором впливу на діяльність підприємств [6, с. 251]. Для реалізації цілей і завдань спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності в Україні застосовано поділ суб'єктів господарювання на чотири групи за ознакою доходу, кількості найманих працівників, ставки єдиного податку, ведення бухгалтерського обліку тощо (таблиця 1). На основі положень ст. 296 Податкового кодексу України [9] (таблиця 1, критерій: Ведення обліку) можна зробити висновок про необхідність здійснення обліку витрат платниками єдиного податку третьої групи – фізичними особами-підприємцями, що є платниками податку на додану вартість (далі – ПДВ), та юридичними особами, а також платниками єдиного податку четвертої групи.

Відповідно платники єдиного податку першої, другої, третьої (виключно фізичні особи-підприємці, що є не платниками ПДВ) груп не здійснюють обліку витрат, що передбачено чинним податковим законодавством. Для платників єдиного податку першої, другої, третьої (виключно фізичні особи-підприємці, що є не платниками ПДВ) груп передбачено лише облік доходів у довільній формі як у паперовому, так і в електронному вигляді.

Визнання витрат при спрощеній системі оподаткування, обліку та звітності насамперед вимагає опрацювання положень Податкового кодексу України, який диференціює вимоги до визнання витрат за групами платників єдиного податку та організаційними формами суб'єктів господарювання.

Платники єдиного податку третьої групи – фізичні особи-підприємці, що є платниками ПДВ, зобов'язані визнавати витрати, пов'язані з господарською діяльністю, та здійснювати їх облік, документування з роз-

поділом на п'ять груп (табл. 2), у тому числі до інших витрат, що пов'язані з веденням господарської діяльності, статтею 177.4.4 Податкового кодексу України [9] віднесено витрати на відрядження найманих працівників, на послуги зв'язку, реклами, плати за розрахунково-касове обслуговування, на оплату оренди, ремонт та експлуатацію майна, що використовується в господарській діяльності, на транспортування готової продукції (товарів), транспортно-експедиційні та інші послуги, пов'язані з транспортуванням продукції (товарів), вартість придбаних послуг, прямо пов'язаних із виробництвом товарів, виконанням робіт, наданням послуг.

Таким чином, для платників єдиного податку фізичних осіб-підприємців, що є платниками ПДВ, законодавством визначений касовий метод визнання доходів за фактом надходження грошових коштів на розрахунковий рахунок (у касу), вилучення з торговельних апаратів та/або подібного обладнання грошової виручки та, відповідно, визнання витрат за фактом їх оплати через розрахунковий рахунок (касу) з обов'язковим документарним підтвердженням витрат та поділом на п'ять груп (рис. 1).

Платники єдиного податку – юридичні особи при визнанні витрат повинні керуватися одночасно положеннями податкового та облікового законодавства:

- Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755;
- Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV;
- НП(С)БО 16 «Витрати» від 31.12.1999 р. № 318;
- НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність» від 25.02.2000 р. № 39;
- План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій від 30.11.1999 р. № 291;

Таблиця 1

Особливості застосування спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності станом на серпень 2021 р.

Критерії	Група платників єдиного податку						
	перша	друга	третья			четверта	
			ФОП, не платники ПДВ	ФОП, платники ПДВ	юридич. особи	ФОП (фермерське господарство)	юридич. особи
Обсяг доходу протягом календарного року	не перевищує 167 розмірів мінімал. зарплати	не перевищує 834 розміри мінімал. зарплати	не перевищує 1167 розмірів мінімальної заробітної плати			не обмежено	
Кількість найманих працівників	не передбачено	10	не обмежено			не передбачено	не обмежено
Ставки єдиного податку	не більше 10% розміру прожитк. мінімуму	не більше 20% розміру мінімал. зарплати	5% доходу	3% доходу + ПДВ	5% доходу або 3% доходу + ПДВ	7 різних ставок, які залежить від категорії (типу) земель, їх розташування	
Порядок нарахування та строки сплати єдиного податку	авансовий внесок сплачується не пізніше 20 числа (включно) поточного місяця		сплачується протягом 10 календарних днів після граничного строку подання податкової декларації за податковий квартал			щоквартально протягом 30 календарних днів, що настають за останнім календарним днем податкового кварталу	
Ведення обліку	у довільній формі шляхом помісячного відображення отриманих доходів			у довільній формі шляхом помісячного відображення доходів та витрат	спрощений бухгалтерський облік щодо доходів та витрат		

Джерело: складено авторами за положеннями Податкового кодексу України [9], а також Закону України від 16.01.2020 № 466-IX [10] та Закону України від 01.12.2020 № 1017-IX [11]

Таблиця 2

Типова форма, за якою здійснюється облік доходів і витрат фізичними особами – підприємцями, платниками ПДВ

Дата (день, місяць, рік)	Сума доходу, отриманого від здійснення господарської діяльності або незалежної професійної діяльності (грн, коп.)	Сума повернутих покупцям (замовникам) коштів та/або передплати за товари (роботи, послуги) (грн, коп.)	Загальна сума отриманого доходу, яка підлягає деклару- ванню (грн, коп.) (гр. 2 - гр. 3)	Витрати, пов'язані з господарською діяльністю або провадженням незалежної професійної діяльності, які документально підтвержені (грн, коп.)						8	9	10	11
				реквізити документа, що підтверджує понесені витрати	витрати на придбання ТМЦ, що реалізовані / використані у виробництві продукції, товарів (наданні робіт, послуг)	витрати на оплату праці фізичних осіб, що перебувають у трудових відносинах/ за виконання робіт, послуг згідно з договорами цивільно- правового характеру	витрати на оплату праці фізичних осіб, що перебувають у трудових відносинах/ за виконання робіт, послуг згідно з договорами цивільно- правового характеру	витрати зі сплати податків, зборів, єдиного внеску на загально- обов'язкове державне соціальне страхування, платежів, за одержання ліцензій, дозволів	інші витрати, пов'язані з одержанням доходу				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11			

Джерело: складено авторами за положеннями Наказу Міністерства України від 13.05.2021 р. № 261 [12]

– Спрощений План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств від 19.04.2001 р. № 186 та ін.

Юридичні особи – платники єдиного податку третьої групи зобов'язані визнавати витрати відповідно до НП(С)БО, організувавши бухгалтерський облік у звичайній чи іншій формі:

– юридичні особи – платники єдиного податку третьої групи, не платники ПДВ – бухгалтерський облік без подвійного запису (ст. 3 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 р. № 996-XIV, розд. I НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність»);

– юридичні особи – платники єдиного податку третьої групи, платники ПДВ – спрощений бухгалтерський облік.

Визнання витрат юридичними особами при застосуванні спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності відбувається за підставою визнання доходу, для отримання якого вони здійснені, та витрати, які неможливо прямо пов'язати з доходом, відображаються у складі витрат того звітного періоду, в якому вони були здійснені (п. 7 НП(С)БО 16 «Витрати») (рис. 2).

На думку Т. Царевської, витрати, які не пов'язані безпосередньо з виготовленням продукції і не включаються до виробничої собівартості, є витратами періоду. Одна зі складових частин таких витрат – постійні нерозподілені витрати. Крім того, до витрат періоду відносять усі перелічені види витрат за винятком собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) [13].

Складність визнання та обліку витрат юридичними особами при застосуванні спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності порівняно з фізичними-особами підприємцями полягає у: 1) більшій кількості підстав для визнання доходів відповідно до статті 292 Податкового кодексу України [9]; 2) необхідності обліку витрат на рахунках 90, 91, 96 (якщо підприємство застосовує Спрощений План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств від 19.04.2001 р. № 186), рахунки класу 8 та 9 (якщо підприємство застосовує План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій від 30.11.1999 р. № 291); 3) відображенні витрат у фінансовій звітності підприємства, складеній відповідно до НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність» або НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності».

Для перевірки правильності визнання витрат при застосуванні спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності, їх документування, достовірності та повноти відображення в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності (для юридичних осіб) проводять аудит, програма якого наведена у таблиці 3.

Висновки. Запропоновано поглиблення методичних підходів до визнання витрат та їх аудиту при спрощеній системі оподаткування, обліку та звітності, що актуалізовано популярністю спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності серед платників податків. Поглиблено методичні підходи до визнання витрат фізичними особами-підприємцями (за умови сплати податку на додану вартість) та юридичними особами при застосуванні спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності на основі чинного податкового та облікового законодавства. Для перевірки правильності визнання витрат при застосуванні спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності, їх документування, достовірності та повноти відображення в бухгалтерському обліку та фінансовій звітності (для юридичних осіб) розроблено програму аудиторської перевірки витрат.

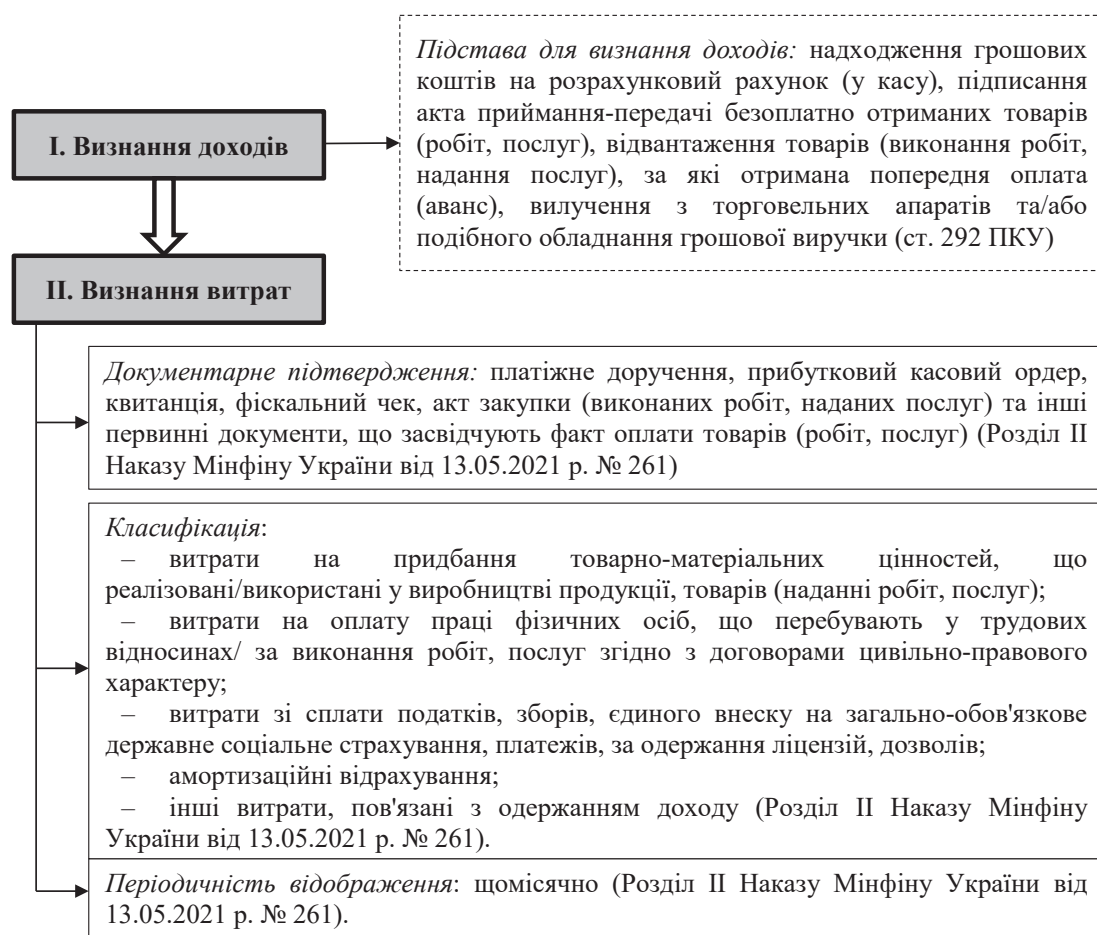

Рис. 1. Визнання витрат фізичними особами-підприємцями при застосуванні спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності

Джерело: складено авторами за положеннями Податкового кодексу України [9] та Наказу Міністерства фінансів України від 13.05.2021 р. № 261 [12]

Таблиця 3

Програма аудиторської перевірки витрат при спрощеній системі оподаткування, обліку та звітності

№	Перелік аудиторських процедур	Відмітка про виконання: виконано (+) не виконано (-), причина	Примітка
1	Перевірка дотримання методологічних принципів обліку витрат, зазначених в Наказі про облікову політику та їх відповідність законодавчо-нормативним документам		юридичні особи
2	Перевірка правильності визнання витрат за визнанням доходів		
3	Перевірка достовірності фактичних прямих матеріальних витрат		
4	Перевірка правильності нарахування основної заробітної плати		
5	Перевірка правильності нарахування додаткової заробітної плати		
6	Перевірка правильності інших нараховувань з оплати праці		
7	Перевірка правильності нарахування та достовірності визначення ЄСВ		
8	Перевірка правильності нарахування податків, платежів		
9	Перевірка правильності нарахування амортизаційних відрахувань		
10	Перевірка правильності ведення Книги обліку доходів і витрат (період до 2021 р.)		ФОП, платники ПДВ
11	Перевірка реєстрації Книги обліку доходів і витрат у податкових органах (період до 2021 р.)		
12	Перевірка правильності ведення обліку доходів і витрат (у 2021 р.)		
13	Перевірка достовірності відображення елементів витрат у Звіті про фінансові результати		юридичні особи
14	Перевірка правильності термінів зберігання документів (1095 днів з дня подання податкової звітності, здійснення відповідної господарської операції)		

Джерело: складено авторами

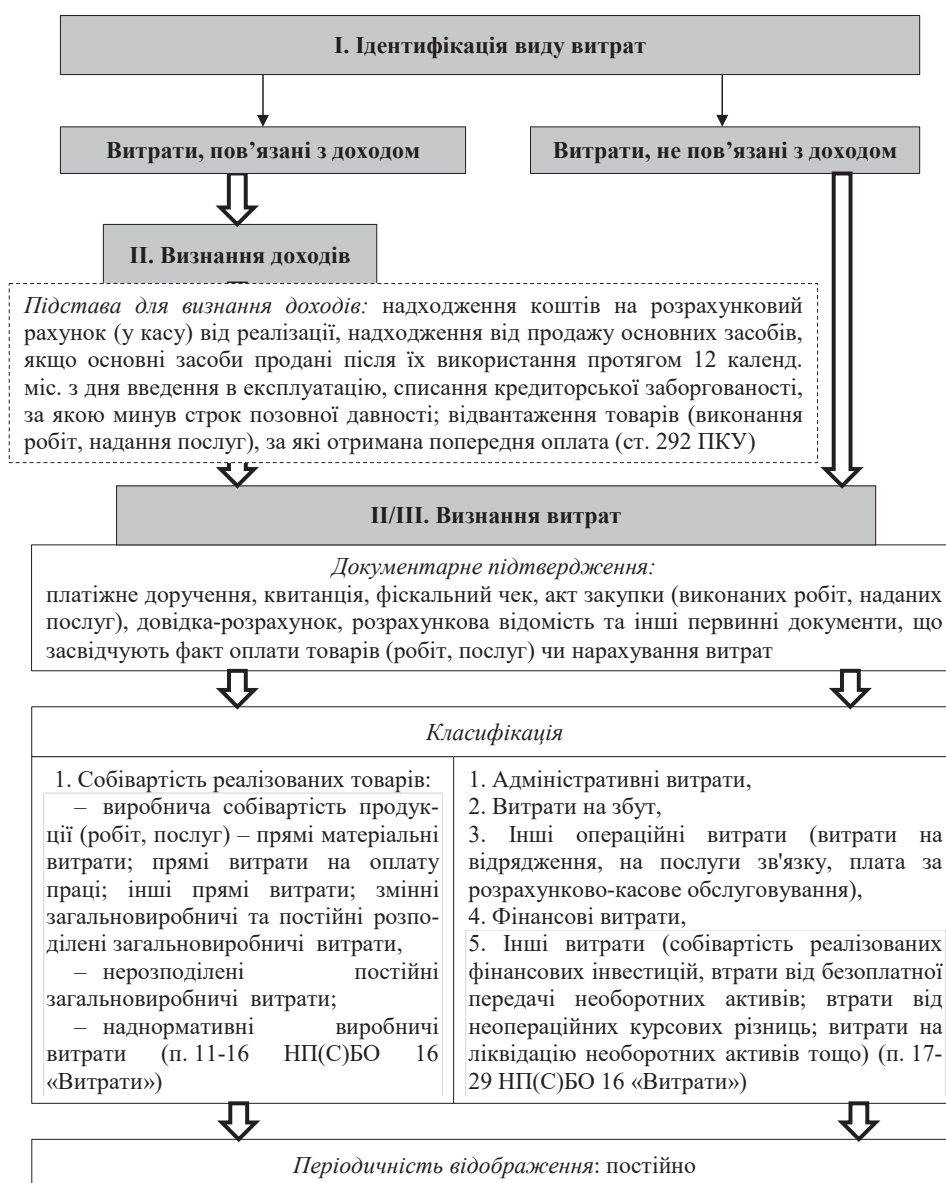

Рис. 2. Визнання витрат юридичними особами при застосуванні спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності

Джерело: складено авторами за положеннями Податкового кодексу України [9], НП(С)БО 16 «Витрати» від 31.12.1999 р. № 318 [14]

Список використаних джерел:

1. Кількість зареєстрованих підприємств – платників єдиного податку із розподілом за групами / Державна податкова служба України. URL: <https://tax.gov.ua/datasets.php?d=DFS20190614120614> (дата звернення: 11.08.2021).
2. Белова І., Семенишена Н., Мельничук О. Генезис становлення облікової системи малих підприємств в Україні. *Інститут бухгалтерського обліку, контроль та аналіз в умовах глобалізації*. 2019. Вип. 1–2. С. 26–48. DOI: <https://doi.org/10.35774/ibo2019.01.026>
3. Гоголь Т. Аналіз розвитку спрощеної форми бухгалтерського обліку в Україні. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2012. № 7. С. 10–19.
4. Гоголь Т.А. Обліково-аналітичне забезпечення управління підприємств малого бізнесу : монографія. Чернівці : Видавець Лозовий В.М., 2014. 384 с.
5. Кузьома В.В. Актуальні аспекти організації обліку та оподаткування суб'єктів малого підприємництва. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2014. Вип. № 2. С. 1334–1337.
6. Пиріжок С.С., Олійник Л.Г. Переваги та недоліки спрощеної системи оподаткування суб'єктів малого бізнесу: обліковий вимір. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2015. № 3. С. 240–256.
7. Скорнякова Ю.Б. Єдиний податок юридичних осіб: питання відображення в обліку та фінансовій звітності. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія : Економіка і управління*. 2019. Т. 30(69). № 4(2). С. 146–153.
8. Хоча Н.В. Критерії вибору елементів спрощеної системи обліку та звітності малими підприємствами. *Економічний аналіз*. 2018. Том 28. № 1. С. 286–293.

9. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#n8575> (дата звернення: 11.08.2021).
10. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві : Закон України від 16.01.2020 р. № 466-IX / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/466-20#n2049> (дата звернення: 11.08.2021).
11. Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо лібералізації застосування реєстраторів розрахункових операцій платниками єдиного податку та скасування механізму компенсації покупцям (споживачам) за скаргами щодо порушення встановленого порядку проведення розрахункових операцій частини суми застосованих штрафних санкцій: Закон України від 01.12.2020 р. № 1017-IX / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1017-20#n7> (дата звернення: 11.08.2021).
12. Про затвердження типової форми, за якою здійснюється облік доходів і витрат фізичними особами – підприємцями і фізичними особами, які провадять незалежну професійну діяльність, та Порядку її ведення : Наказ Міністерства фінансів України від 13.05.2021 р. № 261 / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0865-21#Text> (дата звернення: 11.08.2021).
13. Царевська Т. Облік витрат діяльності підприємства. *Податки & бухгалтерський облік*. 2019. № 99. URL: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2019/december/issue-99/article-105876.html> (дата звернення: 11.08.2021).
14. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» від 31.12.1999 р. № 318 / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text>

References:

1. Derzhavna podatkova sluzhba Ukrainy (2021) Kil'kist zareiestrovanykh pidpryemstiv – platnykiv yedynoho podatku iz rozpodilom za hrupamy [Number of registered entrepreneurs-payers of the single tax with distribution by groups]. Available at: <https://tax.gov.ua/datasets.php?d=DFS20190614120614> (accessed 11 August 2021).
2. Belova I., Semenushina N., Melnychuk O. (2019) Henezys stanovlennia oblikovoi systemy malykh pidpryemstv v Ukraini [Genesis of the accounting system of small enterprises in Ukraine]. *The institute of accounting, control and analysis in the globalization circumstances*, no. 1–2, pp. 26–48. DOI: <https://doi.org/10.35774/ibo2019.01.026> (in Ukrainian)
3. Hohol T. (2012) Analiz rozvytku sproshchenoi formy bukhhalterskoho obliku v Ukraini [Analysis of the development of a simplified form of accounting in Ukraine]. *Accounting and auditing*, no. 7, pp. 10–19. (in Ukrainian)
4. Hohol T.A. (2014) Oblikovo-analitychne zabezpechennia upravlinnia pidpryemstv maloho biznesu [Accounting and analytical support of small business management]. Chernihiv: Lozovyi V.M. (in Ukrainian)
5. Kuzoma V.V. (2014) Aktualni aspekty orhanizatsii obliku ta opodatkovannia subiektiv maloho pidpryemnytstva [Actual aspects of the organization of accounting and taxation of small businesses]. *Global and national economic problems*, no. 2, pp. 1334–1337. (in Ukrainian)
6. Pyrizhok S.Ie., Oliinyk L.H. (2015) Perevahy ta nedoliky sproshchenoi systemy opodatkovannia subiektiv maloho biznesu: oblikovyi vymir [Advantages and disadvantages of a simplified system of taxation of small businesses: the accounting dimension]. *Problems of theory and methodology of accounting, control and analysis*, no. 3, pp. 240–256. (in Ukrainian)
7. Skorniakova Yu.B. (2019) Yedynyi podatok yurydychnykh osib: pytannia vidobrazhennia v obliku ta finansovii zvitnosti [Single tax on legal entities: the issue of reflection in accounting and financial reporting]. *Scientific notes of Tavriya National University named after VI Vernadsky. Series: Economics and Management*, vol. 30(69), no. 4(2), pp. 146–153. (in Ukrainian)
8. Khocha N.V. (2018) Kryterii vyboru elementiv sproshchenoi systemy obliku ta zvitnosti malomy pidpryemstvamy [Criteria for selecting elements of a simplified system of accounting and reporting by small enterprises]. *Economic analysis*, vol. 28, no. 1, pp. 286–293. (in Ukrainian)
9. Podatkoviy kodeks Ukrainy [Tax Code of Ukraine] vid 02.12.2010 № 2755-VI. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#n8575> (accessed 11 August 2021).
10. Zakon Ukrayiny «Pro vnesennia zmin do Podatkovoho kodeksu Ukrainy shchodo vdoskonalennia administruvannia podatkiv, usunennia tekhnichnykh ta lohichnykh neuzghodzenostei u podatkovomu zakonodavstvi» [On amendments to the Tax Code of Ukraine to improve tax administration, eliminate technical and logical inconsistencies in tax law] vid 16.01.2020 № № 466-IX. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/466-20#n2049> (accessed 11 August 2021).
11. Zakon Ukrayiny “Pro vnesennia zmin do Podatkovoho kodeksu Ukrainy ta inshykh zakoniv Ukrainy shchodo liberalizatsii zas-tosuvannia reiestratoriv rozrakhunkovykh operatsii platnykamy yedynoho podatku ta skasuvannia mekhanizmu kompensatsii pokuptsiam (spozhyvacham) za skarhamy shchodo porushennia vstanovlenoho poriadku provedennia rozrakhunkovykh operatsii chastynty sumy zastosovanykh shtrafnnykh sanktsii” [About modification of the Tax code of Ukraine and other laws of Ukraine concerning liberalization of application of registrars of settlement operations by payers of the uniform tax and cancellation of the mechanism of compensation to buyers (consumers) on complaints concerning infringement of the established order of carrying out settlement operations of a part of the applied penalties] vid 01.12.2020 № 1017-IX. Available at: zakon.rada.gov.ua/laws/show/1017-20#n7 (accessed 11 August 2021).
12. Nakaz Ministerstva finansiv Ukrainy «Pro zatverdzhennia typovoi formy, za yakoiu zdiisniuetsia oblik dokhodiv i vytrat fizychnymy osobamy – pidpryemtsiamy i fizychnymy osobamy, yakii provadiat nezalezhnu profesiinu diialnist, ta Poriadku yii vedennia» [About the statement of the standard form on which the account of incomes and expenses is carried out by individuals- businessmen and individuals who are carrying out independent professional activity, and the Order of its conducting] 13.05.2021 vid № 261. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0865-21#Text> (accessed 11 August 2021).
13. Tsarevska T. (2019) Oblik vytrat diialnosti pidpryemstva [Accounting for the costs of the enterprise]. *Taxes & Accounting*, no. 99. Available at: <https://i.factor.ua/ukr/journals/nibu/2019/december/issue-99/article-105876.html> (accessed 11 August 2021). (in Ukrainian)
14. Natsionalne polozhennia (standart) bukhhalterskoho obliku 16 «Vytpaty» [Costs] vid 31.12.1999 № 318. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text> (accessed 11 August 2021) (in Ukrainian)

ПРИЗНАНИЕ РАСХОДОВ И ИХ АУДИТ ПРИ УПРОЩЕННОЙ СИСТЕМЕ НАЛОГООБЛОЖЕНИЯ

Аннотация. В статье предлагается углубление методических подходов к признанию расходов и их аудиту при упрощенной системе налогообложения, учета и отчетности. В статье раскрыта сущность упрощенной системы налогообложения, учета и отчетности, особенности ее реализации и требования к физическим лицам-предпринимателям и юридическим лицам, которым разрешено применять упрощенную систему налогообложения, учета и отчетности, в соответствии с действующим законодательством (по состоянию на август 2021). Установлено, что плательщики единого налога первой, второй и третьей группы (при условии неуплаты налога на добавленную стоимость) не признают расходы и не осуществляют их учет. Углублены методические подходы к признанию расходов физическими лицами-предпринимателями (при условии уплаты налога на добавленную стоимость) и юридическими лицами при применении упрощенной системы налогообложения, учета и отчетности. Разработана программа аудиторской проверки расходов при упрощенной системе налогообложения, учета и отчетности.

Ключевые слова: расходы, признание расходов, учет расходов, аудит расходов, упрощенная система налогообложения, учета и отчетности.

RECOGNITION AND AUDIT OF COSTS IN SIMPLIFIED TAXATION SYSTEM

Summary. The simplified system of taxation, accounting and reporting should be considered an effective tool to stimulate the development of small business and ensure a sufficient level of business activity in the state. The study various aspects of the organization and implementation of accounting, auditing for businesses that have chosen a simplified system of taxation, accounting and reporting is important. The purpose of the article is to deepen the methodological approaches to the recognition of costs and audit of costs in a simplified system of taxation, accounting and reporting. The article reveals the essence of the simplified system of taxation, accounting and reporting, features of its implementation and requirements for individuals – entrepreneurs and legal entities who are allowed to apply the simplified system of taxation, accounting and reporting under current legislation (August 2021). It is established that the payers of the single tax of the first, second and third groups (not the value added tax payer) do not recognize expenses and do not carry out costs accounting. The difference between the recognition of expenses by legal entities and individuals – entrepreneurs in the application of the simplified system of taxation, accounting and reporting is determined. For single tax payers of individuals – entrepreneurs (value added tax payers) the legislation defines the cash method of income recognition upon receipt of funds on the current account (cash desk), withdrawal of cash proceeds from trading machines and, accordingly, recognition of costs upon payment through the current account (cash desk) with mandatory documentary confirmation. Methodological approaches to the recognition of costs by individuals-entrepreneurs (value added tax payers) and legal entities in the application of the simplified system of taxation, accounting and reporting are in-depth. To verify the correctness of the recognition of costs in the application of a simplified system of taxation, accounting and reporting, documentation, accuracy and completeness of reflection in accounting and financial reporting (for legal entities) developed a program of audit of costs.

Key words: costs, recognition of costs, costs accounting, audit of costs, simplified system of taxation, accounting and reporting.